

ת"פ 7541/06/17 - מדינת ישראל נגד א ג

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 7541-06-17 מדינת ישראל נ' ג

בפני
בעניין: כבוד סגן הנשיא, השופט נעמן אדריס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

א ג

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד נוח רחאל

ב"כ הנאשם - עו"ד דוד קליימן

הנאשם - בעצמו

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של **תקיפת הגורמת חבלה של ממש (בת זוג) ואיומים**, בהתאם לסעיפים 382(ג) ו-192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), לאחר שהודה כי נהג באלימות בבני משפחתו, כפי המפורט בכתב האישום המתוקן.

2. הנאשם והמתלוננת הינם בני זוג המתגוררים בעפולה ביחד עם בנם בן ה-16 ובנה של המתלוננת מנישואים קודמים.

ביום 2/6/17, בשעת בוקר מוקדמת, התנהל בין בני הזוג ויכוח אודות סידור ארון הבגדים של בנם, במהלכו אמר הנאשם למתלוננת כי בכוונתו לזרוק את כל תכולת הארון. על רקע זה תקף הנאשם את המתלוננת, הכה אותה באמצעות ידיו בגופה, אחז בחוזקה בידיה ודחף אותן לעבר פניה, וכן דחף אותה אל עבר המיטה כך שנפלה ונחבטה בראשה. לאחר מכן ניצלה המתלוננת שעת כושר ונמלטה מהבית. כתוצאת התקיפה נגרמו לה המטומות בראש, בבטן ובחזה ושפשופים באזור עצם החזה.

במועדים שונים שאינם ידועים למאשימה נהג הנאשם לאיים על בנו באומרו: "אני אתן לך בפעם הבאה מכות".

3. במסגרת הסדר הטיעון נשלח הנאשם לשירות המבחן, ללא התחייבות מצד הצדדים לאמץ את ההמלצות שיתקבלו בסופו של יום.

עמדת הגורמים המטפלים

4. **בתום מעקב של למעלה משנה וליווי טיפולי רצוף, המליץ שירות המבחן על העדפת האפיק השיקומי בעניינו של הנאשם.** זאת בהתחשב בהירתמות מלאה להליכי הטיפול (אליהם פנה ביוזמתו מיד לאחר אירוע התקיפה); בלקיחת אחריות על המתואר בכתב האישום; בשינוי החיובי שחל בעמדותיו ובהתנהלותו; בקיומה של מוטיבציה עמוקה לשינוי; ובהפחתה משמעותית של הסיכון להישנות העבירות בעתיד.

צוין כי הנאשם בן 46, נעדר עבר פלילי קודם, עלה ארצה לפני כשש שנים עם המתלוננת, בנם ובנה של המתלוננת (הסובל מאוטיזם ופיגור שכלי ומוגדר כנכה קשה). העלייה לוותה במשבר הגירה ובקשיי קליטה, ללא יציבות תעסוקתית וללא ידיעת השפה (רק לאחרונה שולב באולפן ללימוד עברית, במטרה להגדיל את אפשרויות התעסוקה בהמשך). אלה, יחד עם קשיים לא מעובדים מילדותו ועברו, הובילו לקושי בוויסות דחפים ולסף תסכול נמוך, אשר עמדו ברקע לביצוע העבירות. המתלוננת מסרה כי במהלך 17 שנות נישואיהם ניהלו קשר תקין, למעט שני אירועי אלימות שהופנו כלפיה. עוד ציינה כי לעיתים נהג הנאשם בצורה לא מווסתת, שבאה לידי ביטוי בהשלכת חפצים בבית. יחד עם זאת הדגישה כי אינה חוששת מפניו ואינה מאוימת ממנו.

מיד לאחר מעצרו לקח הנאשם אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה בגינם, ופנה ביוזמתו למרכז למניעת אלימות באזור מעצר הבית בו שהה. בהמשך - ובהתחשב גם בעמדת המתלוננת - שב להתגורר בבית ושולב בטיפול המשך בסמוך למקום המגורים. במהלך כל התקופה שיתף פעולה באופן עקבי עם כלל הגורמים המטפלים.

אלה דיווחו על תהליכי התבוננות פנימית של הנאשם בדפוסי התנהגותו, על נכונות לשנותם, ועל שינוי חיובי בדפוסי מחשבתו. עוד דווח כי בעקבות הליכי הטיפול מורגש השינוי גם בתפקוד הביתי וההורי - כפי שנמסר גם מפיה של המתלוננת עצמה - וכי בני הזוג מעוניינים לשתף פעולה לצורך שיפור חייהם המשותפים. במקביל התרשמו הגורמים הטיפוליים מעמדותיה הברורות של המתלוננת, אשר הבהירה כי אינה חוששת מפני הנאשם ומעוניינת בהמשך חיים משותפים עמו.

שירות המבחן העריך כי ההליכים המשפטיים מהווים אף הם גורם הרתעה משמעותי, וכי המשך הטיפול, קרי העמדת הנאשם בצו מבחן, תפחית עוד את הסיכון להישנות העבירות. עוד הומלץ כי בנוסף לצו המבחן יוטל על הנאשם מאסר מותנה.

טענות הצדדים

5. בפתח טיעוניה לעונש ציינה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם לעבירות נשוא תיק זה נע בין 6 ל-12

חודשי מאסר בפועל, בשים לב לחומרת עבירת התקיפה, שהתאפיינה בברוטליות של ממש, ולריבוי עבירות האיומים. עוד הוסיפה כי עבירות אלו, המכוונות בדרך כלל ל"חוליה החלשה" במערכת היחסים המשפחתית, מובילות לפגיעה בערכים המגנים על כבוד האדם ועל שלמות הגוף, כמו גם על הזכות לשלוות הנפש ולתחושת הביטחון של אדם בביתו. עוד בין נסיבות ביצוע העבירות מנתה את הנזק שנגרם למתלוננת, בדמות חבלות של ממש, ואת הנזקים העקיפים לה ולבנה בשל החשש והחרדה מפני הנאשם.

בצד האמור ציינה את עברו הנקי ואת הודאתו בכתב האישום המתוקן, כמו גם את הליכי הטיפול שעבר ואת עמדתה של המתלוננת. עם זאת טענה כי חומרת העבירות והנזק שגרמו אינה יכולה להצדיק הטלת עונש צופה פני עתיד בלבד, ולכן ביקשה להטיל עונש מהרף התחתון שניתן יהיה לבצע בעבודות שירות. כך ובצירוף ענישה מותנית, צו מבחן וחתימה על התחייבות, יושג האיזון הנכון בין מכלול הנסיבות.

6. מנגד ביקש הסנגור לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן, להטיל על הנאשם ענישה מותנית וצו מבחן, ולתת לו הזדמנות לשקם את עצמו ואת משפחתו. האמור, כך הדגיש, יקדם גם את האינטרס הציבורי הרחב, של חזרה לחיק החברה כאדם שומר חוק.

תחילה, ומבלי למעט מחומרת העבירות, ציין הסנגור כי אירוע התקיפה היה נקודתי וחד פעמי, שלא תוכנן מראש, וגרם בסופו של יום לחבלות קלות שלא הצריכו טיפול רפואי.

בצד האמור ביקש לזקוף לזכות הנאשם את ההירתמות המלאה להליך הטיפול וההתמדה בו; את ההמלצות החיוביות של שירות המבחן; את השינוי המהותי שחל בנאשם; ואת ההפחתה המשמעותית בסיכון העתידי הנשקף ממנו. עוד ציין לזכותו את ההודאה בהזדמנות הראשונה וייתור העדת המתלוננת והבן, וכן את עברו הנקי ותקופת שהותו בתנאים מגבילים.

הסנגור הדגיש כי הנסיבות המשפחתיות מלמדות כי שליחתו של הנאשם למאסר של ממש תפגע בתא המשפחתי המצוי בהליכי שיקום, וכי האינדיקציה המשמעותית לשיקום מצדיקה את אימוץ המלצות שירות המבחן כלשונן.

7. הנאשם ביקש להוסיף כי הוא מתחרט על מעשיו ומתנצל עליהם וכי הוא מצוי בהליכי טיפול בעזרתם הפך לאיש משפחה טוב.

8. עמדת המתלוננת נשמעה אף היא, הן בפני שירות המבחן והן בפני, ותמציתה - לשוב ולנהל חיי משפחה משותפים, תוך המשך היעזרות בגורמי הטיפול.

דין

9. כמצוות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בבואנו לקבוע את מתחם הענישה ההולם יש להתחשב בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

10. אין מחלוקת כי עבירות האלימות במשפחה פוגעות מעצם טבען **בערכים המגנים** על זכותו של כל אדם לשמירה על שלמות הגוף, הביטחון האישי, הכבוד ושלוות הנפש, ביתר שאת בתוך הבית פנימה. בנוסף, עבירות האיומים מגבילות את חירות פעולתו של אדם, וטומנות בחובן סיכון להוצאת האיומים מן הכוח אל הפועל.

11. בחינת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** מלמדת כי מדובר באירוע אלימות יחיד, כאשר על רקע ויכוח תקף הנאשם את המתלוננת במכות בבטנה ובידיה ודחף אותה, כך שנפלה ונחבטה בראשה. לאחר מעשה נאלצה המתלוננת להימלט מהבית, ובעקבותיו נגרמו לה חבלות. בצד האמור השמיע הנאשם איומים כלפי בנו, בהזדמנויות שונות, במסגרתם איים כי יכה אותו. אין חולק כי במעשיו גרם הנאשם לנזקים, הן גופניים (למתלוננת) והן אחרים (הפחדה והטלת מורא, עלבון והשפלה). עם זאת יש לזכור כי אירוע התקיפה היה חד פעמי וככל הנראה חריג, ובסופו לא נגרמו נזקים כבדים או בלתי הפיכים לגוף. אף עבירת האיומים לא הייתה מהרף הגבוה, בשים לב לתוכן שהושמע בה.

12. עיון במדיניות הענישה הנהוגה מעלה כי עבירות האלימות במשפחה משתרעות על פני קשת רחבה מאוד של נסיבות, ובהתאם גם טווח הענישה הנוהג. בגין שילוב העבירות של איומים ותקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, אני סבור כי **מתחם הענישה ההולם נע בטווח שבין מספר חודשי עבודות שירות ובין 16 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים כמקובל.**

ראו והשוו:

בת"פ (שלום-רחובות) 47468-05-16 **מדינת ישראל נ' סהר** מיום 7/2/18 נקבע מתחם ענישה הנע ממאסר לתקופה קצרה ועד 16 חודשים, בגין עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ועבירות נלוות (איומים, תקיפה סתם);

בת"פ (שלום-תל אביב) 58177-11-15 **מדינת ישראל נ' פלוני** מיום 6/2/18 נקבע מתחם הנע בין מאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות ובין 12 חודשי מאסר בגין עבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש;

בת"פ (שלום-רמלה) 6064-12-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** מיום 20/7/15 נקבע מתחם הנע בין 3 ל-18 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ואיומים;

בת"פ (שלום-רמלה) 37607-06-12 **מדינת ישראל נ' פלוני** מיום 13/3/13 הוטלו 6 חודשי עבודות שירות על נאשם שהורשע בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש ואיומים;

בת"פ (שלום-ירושלים) 44807-01-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** מיום 5/7/15 הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל על צעיר ללא עבר פלילי שהורשע בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה ממשית, תקיפת סתם של בת זוג ואיומים, כאשר תסקיר מבחן המליץ בעניינו על עבודות שירות;

בת"פ (שלום-פתח תקווה) 41929-02-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** מיום 29/9/13 הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל על נאשם ללא עבר פלילי שהורשע בביצוע עבירות אלימות בבת זוג (2 מקרי תקיפה הגורמת חבלה של ממש, מקרה אחד של תקיפה סתם ומקרה אחד של איומים).

וראו גם הדברים שנאמרו בת"פ (שלום-תל אביב) 29812-10-16 **מדינת ישראל נ' חאג יחיא** מיום 6/11/18: "הענישה הנוהגת במקרים של תקיפה חובלנית בת-זוג, שלא גרמה לחבלה קשה או מתמדת, ולא בוצעה על רקע של "טרור ביתי" מגוונת למדי, אך ניתן לזהות קו מרכזי בפסיקה ולפיו המתחם המקובל נע בין מאסר מותנה לבין 12 חודשי מאסר.

פורסמו ב"נבו".

13. לצורך קביעת העונש בתוך מתחם העונש הראוי - או סטייה ממנו - יש לבחון את **הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** ובין היתר נסיבותיו האישיות של הנאשם, ונסיבות הקשורות בשיקום.

הנאשם בן 46, נשוי למתלוננת מזה 18 שנים, ולשניים בן משותף ובן מנישואים קודמים של המתלוננת. האחרון סובל מבעיות בריאותיות קשות ומטופל על ידי שני בני הזוג.

אין לחובתו הרשעות קודמות, ומאז האירוע נשוא כתב האישום לא נפתחו נגדו תיקים נוספים.

הנאשם הודה במיוחס לו לאחר תיקון כתב האישום, ייתר את עדות המתלוננת ובנם, וחסך זמן שיפוטי יקר. בתוך כך היה מצוי תקופה ארוכה בתנאים מגבילים, אותם לא הפר.

14. לאחר מעצרו השתלב הנאשם בהליך טיפולי והוא מתמיד בו מאז ובמשך תקופה לא מבוטלת. הגורמים המטפלים התרשמו משינוי חיובי, מהפחתת סיכון משמעותית ומקיומה של מוטיבציה כנה להמשך טיפול. בהתאם, ובשים לב גם לעמדתה הברורה של המתלוננת, הומלץ כי תינתן בכורה לאפיק השיקומי. בהקשר זה לא למותר לשוב ולהדגיש כי לעיתים מתלכדים האינטרס האישי של הנאשם עם האינטרס הציבורי הכללי, כאשר שיקומו של נאשם ו"החזרתו" לחיק החברה כאדם נורמטיבי, מועילים לחברה לא פחות מלנאשם עצמו (ע"פ 9090/00 **שניידרמן נ' מדינת ישראל**, תק-על 2001(1), 1029).

סיכום והכרעה

15. לאחר ששקלתי את מכלול הנתונים בתיק זה, טיבם החמור של המעשים ונסיבות ביצועם מחד; הנסיבות האישיות והמלצותיו הברורות של שירות המבחן מאידך; וכן שיקולים נוספים (כגון הרתעה ואינטרס הציבור) - לא מצאתי לסטות ממתחם הענישה הראוי כפי שנקבע לעיל.

עם זאת ומאחר ששוכנעתי כי יש סיכוי של ממש בשיקומו של הנאשם ובשיקומה של המשפחה, כפי הערכת שירות המבחן וכפי שהתרשמתי בעצמי, אני סבור כי יש להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם. בהתאם יישא הנאשם עונש של עבודות שירות לתקופה קצרה, וזאת בצד המשך הליווי המקצועי-טיפול, ענישה מותנית וחתימה על התחייבות. עונשים אלו יאזנו כנדרש את כלל האינטרסים ויתנו מענה הולם לפן הציבורי ולפן האישי.

בנסיבות ובשל הפגיעה הצפויה במשפחה כולה, לא מצאתי לחייב את הנאשם בקנס.

16. חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות קבעה כי הנאשם כשיר לשאת את עונשו בדרך זו והמליצה לשבצו במשטרת עפולה.

17. אשר על כן אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר בפועל.

המאסר ירוצה בעבודות שירות במשטרת עפולה, כמפורט בחוות דעת הממונה.

הנאשם יתייצב לתחילת ביצוע עבודות השירות ביום 17/3/19 בשעה 08:00 ביחידת עבודות השירות של מפקדת מחוז צפון, ברח' הציונות 14, טבריה (בתוך תחנת משטרת טבריה).

ב. 7 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו כל עבירת אלימות מסוג פשע ויורשע בגינה בין בתקופת התנאי ובין לאחריה.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו כל עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של איומים ויורשע בגינה בין בתקופת התנאי ובין לאחריה.

ד. חתימה על התחייבות כספית בסך 5,000 ₪ לפיה ימנע הנאשם מביצוע העבירות נשוא הרשעתו בפני למשך שלוש שנים החל מהיום. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות זו בתוך 10 ימים ייאסר לפרק זמן של 15 ימים.

בנוסף, ניתן בזה צו מבחן לתקופה של 6 חודשים מהלכם ימשיך וישתף פעולה עם שירות המבחן ככל שיידרש. לעניין זה הנאשם מוזהר כי היה ויפר את צו המבחן יידון עונשו כבראשונה.

המזכירות תמציא עותק מגזר הדין הן לשירות המבחן והן לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתן היום, כ"ד שבט תשע"ט, 30 ינואר 2019, בהעדר הצדדים.